

Sygn. akt IV Ka 60/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Legnicy - IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Paweł Pratkowiecki (spr.)
Sędziowie	SO Andrzej Grochmal SO Włodzimierz Przysługowski
Protokolant	stażysta Antonina Kubiena

przy udziale Marcina Polańskiego

Prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej w Legnicy

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r.

sprawy **B. L. (L.)**

oskarżonej o przestępstwo z art. 278 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 31 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy

z dnia 26 listopada 2012 r. sygn. akt VIII K 844/12

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że uznaje oskarżoną B. L. za winną tego, że w dniu 20 lipca 2012 r. w L., działając w warunkach znacznie ograniczonej poczytalności, dokonała kradzieży artykułów spożywczych i kosmetyków na szkodę właścicieli sklepów (...) przy ul.(...), (...)przy ul.(...)i (...) przy ul. (...), zabierając minie o wartości odpowiednio 111,95 zł, 68,96 zł oraz 80,39 zł, tj., popełnienia trzech wykroczeń z art. 119 § 1 k.w. w zw. z art. 17 § 2 k.w. i za to na podstawie art. 119 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. wymierza jej karę grzywny w wysokości 100 (sto) złotych,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C. kwotę 516,60 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zwalnia oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt IV Ka 60/13

UZASADNIENIE

Oskarżona B. L. stała pod zarzutem tego, że w dniu 20 lipca 2012 r. w L. w sklepach (...), (...) przy ul. (...), (...) przy ul. (...), działając czynem ciągłym z góry powziętym zamiarem dokonała kradzieży artykułów spożywczych i kosmetycznych łącznej wysokości 261,30 zł, czym działała na szkodę wyżej wymienionych placówek handlowych, przy czym czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi, przy czym czynu tego dopuściła się mając w stopniu znacznym ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem po myśli art. 31 § 2 kk,

tj. czynu z art. 278 § 1 i 3 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 31 § 2 kk

Sąd Rejonowy w Legnicy wyrokiem z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 844/12 uznał oskarżoną B. L. za winną popełnienia zarzucanego jej czynu, opisanego w części wstępnej wyroku i za to na podstawie art. 278 § 3 kk w zw. z art. 12 kk i przy zastosowaniu art. 31 § 2 kk oraz art. 33 § 1 kk wymierzył jej karę grzywny w wysokości 10 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł.

Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C. kwotę 885,60 zł, obejmującą VAT, tytułem wynagrodzenia za udzieloną oskarżonej, a nie opłaconą pomoc prawną z urzędu w postępowaniu przygotowawczym i sądowym.

Zwolnił oskarżoną od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych i nie wymierzył jej opłaty.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości obrońca obwinionej i stawiając zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na jego treść, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przypisanie oskarżonej odpowiedzialności za trzy odrębne wykroczenia i o odstąpienie od wymierzenia jej kary w oparciu o art. 17 § 2 kw.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Apelacja jest zasadna.

Trafnie podnosi skarżący, że w sprawie niniejszej nie sposób przyjąć, by oskarżona realizowała z góry powzięty zamiar dokonania kradzieży na szkodę trzech sklepów wymienionych w zarzucie. Brak jest podstaw dowodowych do poczynienia takiego właśnie ustalenia. Z wyjaśnień oskarżonej, niezwykle lakonicznych, wynika jedynie, że krytycznego dnia chciała dokonać zakupów artykułów spożywczych i w tym celu udała się do sklepu, lecz nie mogła za nie zapłacić, bo nie posiadała pieniędzy. Gdy zatem odebrano jej towar skradziony w pierwszym sklepie, poszła do następnego, a gdy i tam sytuacja się powtórzyła, to wówczas w tym samym celu udała się do sklepu trzeciego.

Opisana sytuacja, a także rodzaj przedmiotów zatrzymywanych za każdym razem przy oskarżonej, tożsamy co do gatunku, świadczą, że jej pierwotnym zamiarem było dokonanie kradzieży artykułów spożywczych i kosmetyków jedynie w pierwszym ze sklepów. Ponieważ jednak ów plan się nie powiódł, u oskarżonej powstał kolejny (nowy) zamiar dokonania kradzieży w innej placówce handlowej. Tym samym za błędną uznać należy postawę Sądu Rejonowego, który przyjął, że oskarżona miała z góry powzięty zamiar dokonania kradzieży w trzech różnych sklepach. Taka ocena pozostaje w oderwaniu od realiów niniejszej sprawy oraz od wymowy zgromadzonych dowodów. Zupełnie nie przekonuje wyrażony w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku pogląd, że oskarżona znała istotę tzw. czynu przepołowionego i dlatego za każdym razem ograniczała się do kradzieży rzeczy o łącznej wartości nie przekraczającej 250 zł. Nie przystaje on bowiem ani do stanu świadomości oskarżonej i jej kondycji psychicznej, ani do ustalonych w sprawie faktów.

Wydaje się, iż przy orzekaniu w niniejszej sprawie, sądowi pierwszej instancji umknęło, że zamiar sprawcy, także i ten, o którym mowa w art. 12 kk, jest ustaleniem natury faktycznej, a nie pojęciem zaliczanym do kategorii ocen lub wartości. Każdy zamiar, a więc również i „z góry powzięty zamiar” towarzyszący sprawcy czynu ciągłego, należy zatem ustalić i udowodnić, nie zaś domniemywać.

„Z góry powzięty zamiar” z art. 12 kk to chęć lub godzenie się przez sprawcę od samego początku na popełnienie konkretnego czynu zabronionego. Należy go odróżnić od zamiaru „odnawialnego”, pojawiającego się za każdym razem na nowo, przed popełnieniem kolejnych czynów zabronionych. Czym innym jest również zamiar „permanentny”, cechujący z kolei taką postawę,

w której sprawca z góry zakłada, że wykorzysta w przyszłości ewentualnie nadarzające się okazje, by popełnić określony rodzaj czynów zabronionych.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy błędnie uznał, że odnawiający się u oskarżonej zamiar popełnienia kolejnych czynów zabronionych był zamiarem „powziętym z góry”, jeszcze przed przystąpieniem do działania i obejmował wszystkie trzy zachowania.

Warto przy tym podkreślić, że dla bytu czynu ciągłego z art. 12 kk nie jest konieczne, by sprawca z góry zakładał, że popełni czyn zabroniony poprzez podjęcie co najmniej dwóch zachowań. Ważne jest natomiast, aby podjęcie owych zachowań było wynikiem realizacji jednego, z góry powziętego zamiaru. Innymi słowy, drugie i ewentualnie kolejne zachowania muszą wynikać

z realizacji tego samego zamiaru, który towarzyszył sprawcy przy podejmowaniu zachowania pierwszego.

W niniejszej sprawie, z przyczyn omówionych wcześniej, brak jest podstaw do przyjęcia, że oskarżona „z góry powzięła” zamiar dokonania kradzieży artykułów spożywczych i kosmetycznych o łącznej wartości 261,30 zł.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uznał oskarżoną za winną popełnienia trzech odrębnych wykroczeń z art. 119 § 1 kw w zw. z art. 17 § 2 kw i za to na podstawie art. 9 § 2 kw wymierzył jej karę grzywny w wysokości 100 zł, uznając, iż będzie ona adekwatna m.in. do stopnia zawinienia oraz społecznej szkodliwości tych czynów (art. 33 kw).

Jedynie na marginesie sąd odwoławczy pragnie dodatkowo zaznaczyć, że w zaskarżonym wyroku Sąd Rejonowy błędnie wskazał podstawę prawną wymiaru kary. Trzeba bowiem pamiętać, że przepisu art. 12 kk nie należy powoływać w podstawie prawnej wymiaru kary, albowiem z przyjęciem konstrukcji przestępstwa ciągłego nie wiąże się jakiegokolwiek obligatoryjne czy fakultatywne obostrzenie lub złagodzenie kary. Tym samym przepis ów należy powołać jedynie w kwalifikacji prawnej czynu. To samo dotyczy art. 31 § 2 kk jeśli sąd nie stosuje nadzwyczajnego złagodzenia kary.

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze rozstrzygnięto mając na względzie trudną sytuację majątkową oskarżonej.